

เรื่อง

ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING THE
LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY EDUCATION
LEVEL IN CHIANGRAI PROVINCE.

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 1186
วัน เดือน ปี..... 12 มิถุนายน 2538

โดย

นางประกอบ เทพดวงแก้ว

A001186

ปัญหานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อหาความย่อปัญหาพิเศษ

นายประกอบ เทพดวงแก้ว

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่

THE STUDY ON THE AGRICULTURAL TEACHERS' NEEDS FOR DEVELOPING
THE LEARNING AND TEACHING AGRICULTURAL SUBJECTS OF SECONDARY
EDUCATION LEVEL IN CHIANGRAI PROVINCE.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชา
เกษตร เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน และศึกษาวิเคราะห์ ปัญหาและ
อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอน
วิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากประชากร
มีน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนครู 47 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบ
ถามที่ใช้เป็นมาตรฐานที่ได้จากการศึกษา เรียบเรียงจากผู้ทำการวิจัยในเรื่องนี้หลาย ๆ คน
และได้ผ่านความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาควิชาครุศาสตร์เกษตรแล้ว ข้อมูลที่ได้นำมาแจก
แจงความถี่และวิเคราะห์ทางสถิติ โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลจากการศึกษาลักษณะทั่วไปของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่พบว่าเป็น
ชายมีและสมรสแล้ว อายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี จึงมีประสบการณ์สอนมากกว่า 5 ปี
และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี วุฒิกิจการศึกษาด้าน คบ.เกษตรศาสตร์ มากที่สุดส่วนใหญ่
ดำรงตำแหน่งเป็นอาจารย์ ระดับ 2 และยังทำหน้าที่อื่น ๆ เช่น ฝ่อาอาคารสถานที่ สอนสัปดาห์
ละ 14-16 คาบและส่วนมากจะสอนทางด้านพืช บางครั้งสอนวิชาอื่นเป็นเพราะจำนวนครูสอน
วิชาอื่นไม่พอ ครูเกษตรต้องการพัฒนาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น โดยการเข้ารับการฝึกอบรม

เอกสารความรู้ทั้งในด้านการสอนและเทคนิคทางการเกษตรอยู่เสมอ ไม่นอญญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ครูเกษตรเห็นว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ที่ปฏิบัติอยู่เหมาะสมแล้ว การสอนภาคปฏิบัติควรสอนสัปดาห์ละ 11-16 คาบ จึงจะสอนได้ผลดี การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร โดยกำหนดรายวิชาที่เปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือกนักเรียนตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ขนาดของกลุ่มนักเรียน 20-30 คน และการเรียนการสอนได้มีการจัดพื้นที่และห้องเรียนเกษตรโดยเฉพาะ ถ้าไม่มีพื้นที่ในการปฏิบัติ แก้ปัญหาโดยการปลูกพืชในถูงหรือกระถางที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น กำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ เตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ ทำการจัดซื้อวัสดุฝึก โดยทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติจากผู้บริหาร การเรียนการสอนจะใช้สื่อของจริงและพบปัญหาคือการใช้สื่อและอุปกรณ์จะสูญหาย เพราะอาคารสถานที่เก็บไม่ปลอดภัย

ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน พบสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนที่มีผลมากที่สุดคือ ความมุงหวังในการเรียนต่อของนักเรียน นักเรียนรุ่นก่อนๆ ความพร้อมของครูผู้สอน ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน และบุคลิกภาพของครูเกษตร ตามลำดับ พบปัญหาในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน คือ น้ำที่ใช้ในงานเกษตรไม่เพียงพอ พื้นที่มีน้อยและการจัดซื้อวัสดุฝึก งบประมาณมีไม่เพียงพอ วิธีการแก้ปัญหาการใช้อุปกรณ์โดยการจัดงบประมาณให้เพียงพอและหาสถานที่เก็บให้เหมาะสม

ในด้านความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน ครูเกษตรต้องการพัฒนาปรับปรุงตัวเองในเรื่องความรู้และทักษะทางการเกษตร ต้องการอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม ด้านเทคนิควิชาชีพสอนและความรู้และทักษะทางด้านเกษตร และต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในการพูด ต้องการที่จะเรียนต่อในระดับปริญญาโท และต้องการอาคารเรียนและสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและเป็นเอกเทศ ครูเกษตรต้องการสื่อและอุปกรณ์ประเภทวิดีโอกับเครื่องมือพิเศษ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณ ต้องการความเข้าใจ ให้กำลังใจและเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร และต้องการฝึกอบรมความรู้สมัยใหม่จากศึกษานิเทศก์ เพื่อครูเกษตรจะได้พัฒนาปรับปรุงตัวเองให้มีความรู้เพิ่มขึ้นและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นไป

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร พบว่าผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ช่วยกันพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอน จัดงบประมาณ ควรมีพื้นที่อย่างเพียงพอ ควรจะปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตรให้แก่
นักเรียน พัฒนาบุคลากรทางด้านจิตใจและควรที่จะให้นักเรียนออกไปฝึกงานกับฟาร์มเพื่อให้ได้
ประสบการณ์ตรง

การวิจัยครั้งนี้ผู้ทำการวิจัยได้ทำการศึกษาความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย
และเห็นว่าควรที่จะศึกษาเรื่องเดียวกันนี้ในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์และ
เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาชาติต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ผู้ทำปัญหาพิเศษขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ อาจารย์ที่
ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่กรุณาให้คำแนะนำและปรึกษาในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

อนึ่งการทำปัญหาพิเศษนี้สำเร็จได้ เพราะได้รับความช่วยเหลืออย่างดีจาก ครู-อา
จาร์ย์ สอนวิชาเกษตรระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย ผู้ทำปัญหา
พิเศษขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย และขอขอบพระคุณอาจารย์ ส่งศักดิ์
เทพดวงแก้ว และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำปัญหาพิเศษจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ความดีของปัญหาพิเศษทั้งหลายนี้ ขอมอบให้แก่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณ

ทุกท่าน

ประกอบ เทพดวงแก้ว

9 มีนาคม 2538

สารบัญ

หน้า

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ

ก

กิตติกรรมประกาศ

ง

สารบัญตาราง

ช

บทที่

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

1

1.2 วัตถุประสงค์

2

1.3 ขอบเขตของปัญหา

2

1.4 วิธีการสร้างและลักษณะแบบสอบถาม

2

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3

1.6 นิยามศัพท์

3

2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

4

2.2 การศึกษาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

5

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

5

2.4 ลักษณะที่ดีของครู

6

2.5 การจัดการศึกษาเกษตรของประเทศไทยในปัจจุบัน

7

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7

2.7 ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม

8

3. วิธีดำเนินการวิจัยและอุปกรณ์

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

10

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

12

3.3 การสร้างแบบสอบถาม

12

3.4 การทดสอบแบบสอบถาม

13

3.5	วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม	13
3.6	วิธีรับแบบสอบถามคืน	13
4.	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	
4.1	การวิเคราะห์ข้อมูล	14
4.2	ผลการวิจัย	14
5.	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
5.1	สรุปผลการวิจัย	41
5.2	ข้อเสนอแนะ	43

บรรณานุกรม
ภาคผนวก

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	14
2. แสดงสภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	22
3. แสดงปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร	32
4. แสดงความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร	34
5. แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนที่จะสามารถทำการพัฒนา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมได้อย่างสมดุล สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ ผลผลิตของระบบการศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นพลเมืองของประเทศที่สามารถปรับตัว และแก้ไขปัญหาที่จะมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในสภาพการที่จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และสามารถริเริ่มการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน ตลอดจนประเทศ ให้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างมีหลักการบนพื้นฐานของความเข้าใจ ในเหตุและผล ความถูกต้อง ความดีงาม และความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ การพัฒนาพลเมืองของประเทศใน 2 ด้าน คือ ทั้งในด้านคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญามีคุณธรรม และมีความสามารถพื้นฐาน หรือพัฒนาศักยภาพที่จะพัฒนาตนเอง และสังคมต่อไป และในด้านความสามารถในการประกอบอาชีพ หรือเป็นกำลังแรงงานสำหรับพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 7)

สำหรับการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา มีหลักสูตรและมีครูผู้สอนที่รับผิดชอบการสอนวิชานี้ ไม่น่าว่าจะบรรลุผลสัมฤทธิ์หรือไม่ แต่ที่ปรากฏในปัจจุบันคือ นักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจโดยเฉพาะการศึกษาวิชาเกษตรในระดับสูงขึ้นไป หรือนำความรู้ทางการเกษตรไปใช้ในการประกอบอาชีพ ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่า ครูผู้สอนมีปัญหาด้านการสอน เช่น การขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์การสอนวิชาเกษตร หรือความไม่เข้าใจในเรื่องของหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอนที่ไม่มีคุณภาพ หรืออาจจะเป็นเพราะครูผู้สอนยังต้องการความรู้ ความเข้าใจในทางวิชาเกษตรโดยตรง (พอง ดั่งสมบูรณ์, 2536 : 1)

เพื่อให้ทราบสาเหตุอันแท้จริง จึงได้ทำการศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพราะเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ทำการสอนวิชาเกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา และเป็นจังหวัดที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก การเรียนการสอนของโรงเรียนน่าจะพิจารณาตามหลักสูตรแล้วจัดเป็นวิชาแก่นๆ ไม่และวิชาเลือกไป เพราะจัดดำเนินการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพและความเหมาะสมของท้องถิ่น แต่ว่าการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนยังไม่มีผู้ศึกษาหรือผู้วิจัยว่าลักษณะการสอนปัญหาอุปสรรค ความต้องการของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการสอนและแนวทางในการสอน รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา ดังนั้นจึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาดังกล่าว เพื่อจะได้ทราบลักษณะการเรียน มีปัญหาอุปสรรคการสอนวิชาเกษตรให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้ดีขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงราย
3. เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาวิชาเกษตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในงานวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาดังปัญหาอุปสรรค ความต้องการและความคิดเห็นด้านการพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย โดยทำการศึกษาในกลุ่มครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนทั้งหมด 31 โรงเรียนและมีจำนวนครูเกษตรทั้งหมด 70 คน

จำนวนประชากร

70 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 31 โรงเรียน

1.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการส่งแบบสอบถามโดยส่งแบบสอบถามไปยังครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย โดยส่งไปยังปลายทางไปรษณีย์แล้วให้ครู-อาจารย์ ตอบเอกสารกลับมาเพื่อเราจะได้รับรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบความต้องการของครูเกษตกรในด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร
2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ในการจัดอบรมครูเกษตกร ในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ตรงตามที่ครูเกษตกรต้องการ
4. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยของนักศึกษาครุศาสตร์ในรุ่นต่อไป
5. ข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัย สามารถนำมาปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ครูเกษตกรต้องการ

1.6 นิยามศัพท์

"ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร" หมายถึง ครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ การงานและพื้นฐานอาชีพ

"วิชาเกษตร" หมายถึง วิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่ศึกษาถึงการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ตลอดจนการค้าในธุรกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รู้จักการผลิตพืชและสัตว์ให้เป็นประโยชน์แก่มนุษย์มากที่สุด

"ความต้องการ" หมายถึง ความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงราย เขต 8 เช่น ความต้องการการศึกษาหรือฝึกอบรมเพิ่มขึ้นหรือความต้องการได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอน

"การพัฒนา" หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า การเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทางที่ดีขึ้น

"การสอน" หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

"ปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน" หมายถึง ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนครู-อาจารย์ ไม่เพียงพอ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร เป็นต้น

"สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน" หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า สะดวกและความพร้อมของบุคลากร ตลอดจนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความพร้อมอย่างไร ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารสำหรับการวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน วิชาเกษตรของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย ผู้วิจัย ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสำรวจความสามารถและความถนัดของตนเองให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัยความต้องการและความถนัดเพื่อให้บุคคลเข้าใจในการเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคมก่อนการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 แล้ว จากการศึกษาในทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักการแก้ปัญหา รักษาการทำงาน และสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภาระกิจส่วนรวม ตามวิถีทางของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจัดให้มีทั้งวิชาชั้น และวิชาการ อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน ไม่แยกเป็นสามัญ สายอาชีพ สุมาลี กุลประดิษฐ์ (อังกุโศข ชานพิศ, 2526 : 2)

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ลักษณะที่เรียนการสอนมุ่งเน้นให้ศึกษาต่อ เน้นวิชาสามัญมากกว่าวิชาชีพ ขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง จบแล้วประกอบอาชีพเกษตรกรรมเองยังไม่ได้ เพราะนักเรียนไม่ยอมรับ ผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรหลานเรียน นักเรียนที่ลงเลือกเรียนวิชาเกษตรในระดับนี้ก็ได้เกิดความสนใจจริง แต่ทางโรงเรียนเป็นผู้จัดให้ ตามแนวทางที่จะศึกษาต่อ ครูผู้สอนก็มีหน้าที่สอนให้ครบตามหน้าที่กำหนด เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากและเปิดสอนหลายวิชา ครูเกษตรแต่ละคนรับภาระชั่วโมงสอนไม่ต่ำกว่า 16-20 คาบ/สัปดาห์ ครูเกษตรในระดับมัธยมศึกษาจึงไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการสอน ติดตามงาน ภาควิปฏิบัติ แบบเกษตรภายใต้การนิเทศ และไม่มีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับเกษตรกรในท้องถิ่นของโรงเรียน ฉะนั้นนักเรียนที่จบแล้วถ้าไม่ได้ศึกษาต่อโดย เฉพาะนักเรียนที่อยู่ต่างจังหวัด จะประกอบอาชีพเกษตรไม่ได้เช่นเดิม ต้องฝึกใหม่ตามพ่อ แม่

2.2 การศึกษาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การศึกษาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เริ่มจัดขึ้นอย่างจริงจังในระหว่างปี พ.ศ.2505-2507 โดยมีการทดสอบเปิดสอนอาชีพแผนกเกษตรกรรมในโรงเรียนในระดับอำเภอ ชั้น 3 แห่ง ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดี นักเรียนมีความตั้งใจและได้ทำโครงการเกษตรทำให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน โดยมีผลการเรียนวิชาสามัญของเด็กเหล่านี้ดีขึ้นด้วย กรมสามัญจึงมีนโยบายเปิดสอนวิชาอาชีพเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้แพร่หลาย จึงได้มีการจัดตั้งโครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบประสมแบบ 2 (ค.ม.ส.2) ขึ้นดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอ 50 โรงเรียน ให้เป็นโรงเรียนแบบ ค.ม.ส 2 โดยมีการเปิดสอนอาชีพเกษตรให้แก่นักเรียนเลือกเรียนพร้อมกับวิชาสามัญอื่น ๆ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2503 ส่วนมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ได้มีหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษา ตอนปลาย พ.ศ. 2518 ซึ่งได้จัดหมวดวิชาเกษตรกรรมไว้ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนโดยเฉพาะ (ชนะ วันทน, 2529 : 12)

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรที่ได้กำหนดโครงสร้างและวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ซึ่งระบุไว้ว่า "มุ่งให้นักเรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม" โดยกำหนดให้มีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกในโครงการของหลักสูตรนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจมากขึ้น กลุ่มวิชาการงานในส่วนที่บังคับนั้นจัดเพื่อให้นักเรียนเกิดอุปนิสัยและเจตคติในการทำงาน ได้มีโอกาสปฏิบัติงานที่ควรรู้ควรทำตามวัยของนักเรียนกลุ่มวิชาชีพในวิชาเลือกก็จะเปิดรายวิชาอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนมีพื้นฐานเพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ตามวัย (ชนะ วันทน, 2529 : 22)

2.4 ลักษณะที่ดีของครู

ครูเกษียณที่คืนนั้นนอกจากจะมีลักษณะของครูที่ดีแล้ว ครูเกษียณยังต้องมีการเสียสละเวลาในการปฏิบัตินอกเหนือเวลาราชการ หรือต้องทำงานล่วงเวลาอีกด้วย เพราะพืช หรือ สัตว์นั้นไม่ได้ต้องการอาหารในเวลาราชการเท่านั้น

ลักษณะของครูเกษียณที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ด้านความรู้วิชาอาชีพเกษียณควรมีความสามารถ

- มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในวิชาชีพทั้งสองทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
- ศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
- มีความริเริ่มสร้างสรรค์
- มีประสบการณ์ในฟาร์ม
- มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาชุมชนหรือชมรมต่าง ๆ

2. ด้านการสอนและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้

- มีความรักและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
- มีความสามารถในการเตรียมการสอนได้ดี
- มีความรู้และความสามารถและประสบการณ์ในการสอนวิชาเกษียณ
- สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาของผู้เรียน
- สามารถเลือกอุปกรณ์การสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้นน่าสนใจ
- สามารถเลือกกิจกรรมให้นักเรียนทำเพื่อเพิ่มความสนใจ
- สามารถวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คุณสมบัติอื่น ๆ ที่ช่วยให้ครูเกษียณประสบความสำเร็จในด้านการสอน คือ

- มีความรับผิดชอบ
- มีจรรยาบรรณ
- มีคุณธรรม
- มีความเสียสละและอดทน
- มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง
- มีคุณภาพ
- มีความสามารถในการแก้ปัญหาในการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่มีลิขสิทธิ์สงวนสิทธิ์ (รมณีย์ อากาศิกรม, 2531 : 75)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การจัดการศึกษาเกษตรของประเทศไทยในปัจจุบัน

การศึกษาระบบทวิภาคี คือ ระบบการร่วมมือกันสองด้าน คือ ด้านสถานประกอบการ กับสถานศึกษาอีกด้านหนึ่ง สถานประกอบการอันได้แก่ ฟาร์มหรือโรงงาน กับสถานศึกษา คือ โรงเรียนระบบการศึกษาแบบนี้จะเน้นให้ผู้เรียนต้องฝึกงานอย่างจริงจังในฟาร์ม หรือสถานประกอบการไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเกษตรในระดับใดก็ตาม (นพคุณ ศิวีวรรณ, 2536 : 123-128)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6 ได้สรุปว่า

1. ครู-อาจารย์ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างไม่ทั่วถึง หนังสือ หลักสูตรยังไม่เพียงพอกับจำนวนครูทำให้มีการเรียนการสอนวิชาเกษตรไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ให้ความเห็นว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนต่อการจัดการเรียนการสอนปานกลาง แสดงว่าผู้บริหารยังไม่เข้าใจหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอนเกิดการขาดแคลนบุคลากรในการสอนวิชาเกษตรกรรม ครู-อาจารย์ผู้สอนต้องรับผิดชอบการสอนวิชาเกษตรและวิชาอื่น ๆ
4. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีวุฒิปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรน้อย ส่วนใหญ่อนุปริญญาหรือเทียบเท่า นอกจากนั้นเป็นวุฒิอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเกษตร
5. พื้นที่ที่ให้ฝึกเรียนฝึกงานด้านการเกษตร ด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ อาจเป็นเพราะครูจบด้านพืชมากกว่าด้านสัตว์ และมีสภาพพื้นที่ของโรงเรียนเหมาะแก่การเพาะปลูก (พรนิมย์ นิพัทธ์สุภกิจ, 2525 : 180-181)

ได้กล่าวถึงสมรรถภาพในการเป็นครูที่สำคัญ ได้แก่ สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

- ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้
- ใช้หลักการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก
- วางแผนสำหรับการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน
- ใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ใช้วิธีการวัดผลอย่างเหมาะสม
- ใช้แบบทดสอบแบบต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน
- ปกครองชั้นและบริหารงานของชั้นได้อย่างราบรื่น ตลอดจนปฏิบัติงานธุรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม (ไกรนุช ศิริพล, 2531 : 19)

งานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูเพศครูที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนมีความต้องการคุณลักษณะของครูเพศครู ทางด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การอบรมแนะแนวและการปกครอง ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการสอนและมนุษยสัมพันธ์ตามลำดับ (ฉัตรชัย ฐานะสมบัติ : 2535)

ได้ศึกษาถึงสภาพวิธีการสอนวิชาเกษตรของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย แล้วให้นักเรียนจดได้ เสนอแนะว่าเป็นวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมนัก เพราะนักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง วิธีการสอนที่นักเรียนชอบมากที่สุด คือ การสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต ซึ่งนักเรียนได้มีโอกาสได้เห็นจากการปฏิบัติของจริง ทำให้การเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น (ทินฮ์วารณ สนะพันธ์ หน้า 162 แต่งโดยอำนาจ-ชอพลอยกลาง 2531 : 11)

ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาหลัก การเลี้ยงสัตว์ทั่วไปว่า ควรมีการปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับการเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่น สามารถจัดหาวัสดุในท้องถิ่นมาประกอบการเรียนการสอนได้ ครูผู้สอนควรหาวิธีการสอนที่จะทำให้สามารถนำเอาวิชาความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม (สุทัศน์ ชานิชศิลป์. 2531 : บทคัดย่อ)

2.7 ความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม

จากการศึกษาพบว่าครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในโรงเรียนประถมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 มีความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยส่วนมากแล้วมีความต้องการอยู่ในระดับมาก และยังพบว่ามีความต้องการมากที่สุด ซึ่งมีการจัดเรียงลำดับไว้ดังนี้

อันดับที่ 1 ความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดหาจัดอัตรากำลังเพื่อให้ครู-อาจารย์ที่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์เกษตรโดยตรงมาบรรจุเป็นครู รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรเป็นประจำโรงเรียนอย่างน้อย 2-3 คน (4.55) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันดับที่ 2 ความต้องการให้สถาบันหรือมหาวิทาลัยที่จัดการศึกษามีกหัตครุเกษตร
ส่งนักศึกษาไปฝึกสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนของท่านทุกปีการศึกษา (4.02)

อันดับที่ 3 ความต้องการงบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมวดวิชาหรือสาขาวิชาควร
ได้รับการพิจารณาเป็นกรณีพิเศษและมีปริมาณเพียงพอ (3.86) (หญิง ตั้งสมบูรณ์ 2536 : 42)

ได้ทำการศึกษาวิจัยความต้องการด้านการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาเกษตรของ
ครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่าครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรมีความต้องการที่จะพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาหลายด้านคือ
การจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและให้นักเรียนมีการจัดองค์การ หรือชมรม
ส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตร ส่วนการพัฒนาตนเองมีความต้องการมากที่จะเข้าฝึกอบรมด้าน
ความรู้ความสามารถที่เกี่ยวกับทักษะการเกษตรเฉพาะอย่าง (อิทธิธา การ์ดน์. 2536 : 43)

ความต้องการข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษตร
จากการวิจัยถึงความต้องการในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชา
เกษตรพบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาสูงขึ้น มีมากเพื่อจะมีความรู้และประสบการณ์
นำไปสอนวิชาเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและต้องการให้สถาบันที่จัดการศึกษามีกหัตครุเกษตร
จัดคณาจารย์ไปช่วยนิเทศ ส่งเสริมและแนะนำ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนวิชา
เกษตร ความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง (ละเมียด ดอกไม้. 2536 : 40)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและอุปกรณ์

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 70 คน ในจำนวนโรงเรียน ทั้งหมด 31 โรงเรียน ดังนี้

1. อำเภอเมือง	จำนวนครูเกษตร (คน)
โรงเรียนดงมะคะวิทยาคม	3
โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์	2
โรงเรียนสามัคคีวิทยา	7
โรงเรียนเมืองราชมหาราชวิทยาคม	2
โรงเรียนห้วยสักวิทยาคม	1
โรงเรียนเมืองเชียงราย	1
โรงเรียนดอนชัยวิทยาคม	2
2. อำเภอเชียงของ	
โรงเรียนเชียงของวิทยาคม	1
โรงเรียนบุญเรืองวิทยาคม	1
โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคมรัชมิ่งคณาภิเชก	1
3. อำเภอเชียงแสน	
โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม	2
โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม	1
4. อำเภอเทิง	
โรงเรียนเทิงวิทยาคม	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ของสำนักงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. อำเภอป่าแดด	จำนวนครูเกษตร (คน)
โรงเรียนป่าแดดวิทยาคม	2
6. อำเภอพาน	
โรงเรียนพานวิทยาคม	5
โรงเรียนพานพิเศษพิทยา	3
โรงเรียนนครวิทยาคม	1
7. อำเภอแม่จัน	
โรงเรียนจันจว้าวิทยาคม	2
โรงเรียนแม่จันวิทยาคม	5
โรงเรียนปงน้อยวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก	1
8. อำเภอแม่สรวย	
โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม	2
9. อำเภอแม่สาย	
โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์	2
10. อำเภอเวียงป่าเป้า	
โรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม	1
โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม	5
11. อำเภอเวียงชัย	
โรงเรียนทุ่งก่อวิทยาคม	2
โรงเรียนดอนศิลาผางามวิทยาคม	1
12. อำเภอพญาเม็งราย	
โรงเรียนพญาเม็งราย	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. อำเภอเวียงแก่น	จำนวนครูเกษต (คน)
โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม	2
14. อำเภอแม่ฟ้าหลวง	
โรงเรียนสันติวิทยาคม	1
15. อำเภอขุนตาล	
โรงเรียนป่าตาลวิทยาคม	3

3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีคำถามอยู่ 46 ข้อ และจำนวนหน้า 13 หน้า ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามก็ได้ทำการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร สอบถามความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

3.3 การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของตนเองและเป็นคำตอบที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางตามวัตถุประสงค์

3.4 การทดสอบแบบสอบถาม

การทำวิจัยในครั้งนี้ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยได้ผ่านความเห็นชอบจากคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.5 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง ไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในสังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยมีหนังสือราชการ จากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่งไปยังสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย เพื่อให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถาม ไปยังสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ด้วยตัวเอง จำนวน 70 ชุด ในจำนวน 31 โรงเรียน

3.6 วิธีการรับแบบสอบถามคืน

เมื่อครู-อาจารย์ ที่สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย เขต 8 ตอบแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้ขอความกรุณา ส่งคืนมายังภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตามที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือราชการ ที่ได้ส่งไปพร้อมกับแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามได้รับคืนทั้งหมด 47 ชุด จากจำนวน 70 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.14 มีโรงเรียนที่ไม่ตอบแบบสอบถาม 8 โรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วนำมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละรายการเข้าตาราง ข้อมูลดิบและนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

- นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่
- นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

การสำรวจข้อมูลของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรเกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน ได้รวบรวมจากแบบสอบถาม จำนวน 47 ชุด จากข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการได้ผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

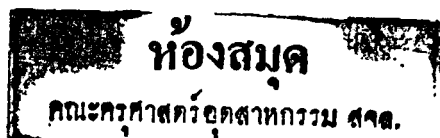
รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	

1. เพศ

ชาย	36	76.60
หญิง	11	23.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
2. อายุ (ปี)		
20 - 25	0	0.00
26 - 30	10	21.27
31 - 35	19	40.42
36 - 40	12	25.53
41 ปีขึ้นไป	6	12.76
3. ศาสนา		
พุทธ	46	97.87
คริสต์	1	2.12
อิสลาม	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
4. สถานภาพ		
โสด	14	29.78
สมรส	31	65.95
หม้าย	0	0.00
หย่าร้าง	2	4.25
5. อายุราชการ (ปี)		
1 - 5	11	23.40
6 - 10	10	21.27
11 - 15	12	25.53
16 - 20	10	21.27
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	4	8.51

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
6. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาเอก		
อนุปริญญา	3	6.38
ปวส. เกษตรกรรม	(2)	-
ปกศ. สูงเกษตร	(1)	-
ปริญญาตรี	43	91.48
วท.บ	(7)	-
ศศ.บ	(7)	-
คบ.	(20)	-
ทษ.บ	(7)	-
อื่น ๆ เช่น ทกษ, วบ.	(2)	-
ปริญญาโท	1	2.12
วท.ม	(1)	-
7. ตำแหน่งในปัจจุบัน		
ครู	1	2.12
อาจารย์ 1	20	42.55
อาจารย์ 2	26	55.31
8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร (ปี)		
เพิ่งเริ่มสอน	3	6.38
สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา	0	0.00
สอนมาแล้วเป็นเวลาหลายปี	0	0.00
ต่ำกว่า 5 ปี	11	23.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
6 - 10	9	19.14
11 - 15	10	21.27
16 - 20	10	21.27
มากกว่า 21 ปีขึ้นไป	4	8.51
9. หน้าที่นอกเหนือจากการสอน (ความถี่)		
ครูประจำชั้น	(29)	-
ทำงานธุรการ	(8)	-
แนะแนว	(6)	-
อื่น ๆ เช่น (อาคารสถานที่, หัวหน้าหมวด, ปกครอง, วิชาการ, บริการ, พบ. ลูกเสือ เป็นต้น)	(31)	-
10. ในภาคเรียนนี้ทำการสอนทั้งหมด สัปดาห์ละ... คาบ		
14 - 16 คาบ	16	34.04
17 - 19 คาบ	9	19.14
20 - 22 คาบ	13	27.65
มากกว่า 22 คาบขึ้นไป	9	19.14
วิชาที่ทำการสอน (ความถี่)		
งานเกษตรพื้นฐาน	(18)	-
โครงการเกษตร	(20)	-
วิชาทางด้านพืช เช่น (การเพาะเห็ดอย่างง่าย การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ตัดดอก การปลูก ผักทั่วไป)	(76)	-
วิชาทางด้านสัตว์ เช่น (การเลี้ยงไก่เนื้อ, การเลี้ยงสัตว์ปีกเฉพาะอย่าง)	(20)	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารการวิจัยที่ดำเนินการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
ด้านประมง เช่น (การเลี้ยงปลาสวยงาม, การเลี้ยงปลาน้ำจืด)	(6)	-
อื่น ๆ (แนะแนว, สิ่งคม, สุขศึกษา, พุทธศาสนา)	(14)	-
ชุมนุม (ช.ก.ท, ลูกเสือ, ชุวกาชาด)	(8)	
11. ปัจจุบันสอนวิชาวิชาเดิมหรือไม่		
ใช่	44	93.61
ไม่ใช่	3	6.38
12. ในกรณีที่สอนวิชาอื่นนอกเหนือวิชาเกษตรเพราะ		
จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ	26	55.31
มีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี	8	17.02
โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย	5	10.63
มีครูเกษตรหลายคน	8	17.02
13. ในรอบ 3 ปี การศึกษาโดยเฉลี่ยสอนสัปดาห์ละ.. (คาบ)		
ต่ำกว่า 10 คาบ	0	0.00
10 - 14 คาบ	5	10.63
15 - 19 คาบ	16	34.04
20 - 24 คาบ	23	48.93
มากกว่า 24 คาบขึ้นไป	3	6.38
ภาคเรียนที่สอนมากที่สุดสอนสัปดาห์ละ... (คาบ)		
15 - 19 คาบ	7	14.89
20 - 24 คาบ	21	44.68
25 - 29 คาบ	18	38.29
30 คาบขึ้นไป	1	2.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุดสอนสัปดาห์ละ.. (คาบ)		
6 - 10 คาบ	4	8.51
11 - 15 คาบ	12	25.53
16 - 20 คาบ	28	59.57
21 - 25 คาบ	3	6.38
14. เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการสอน		
ไม่เคย	17	36.17
เคย เช่น (การทำแผนการสอน, การเขียน โครงการในวิชาโครงการงานเกษตร, ทักษะการ สอนวิชาเกษตร การผลิตสื่อการเรียนการสอน)	30	63.82
15. เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการศึกษา		
ไม่เคย	23	48.93
เคย	24	51.06
เคยอบรม		
ด้านพืช (ความถี่)	(11)	-
ด้านสัตว์ (ความถี่)	(7)	-
อื่น ๆ เช่น (การจัดการที่ดินและพัฒนา ที่ดิน, โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำ) (ความถี่)	(9)	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
16. เคยได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายเมื่อ		
ไม่ถึง 1 ปี	7	14.89
1 ปี	8	17.02
2 ปี	5	10.63
3 ปี	6	12.76
4 ปี	4	8.51
5 ปี	6	12.76
เกินกว่า 5 ปี	11	23.40

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 76.59 เป็นชาย ร้อยละ 23.40

เป็นหญิง

- อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 40.42 อยู่ในช่วง 31-35 ปี ร้อยละ 25.53 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี และมีอายุน้อยที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 21.07

- การนับถือศาสนาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.87 และนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2.12

- สถานภาพในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 65.95 เป็นโสด ร้อยละ 29.78 และหย่าร้าง ร้อยละ 4.25

- อายุราชการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.53 รองลงมาคืออายุราชการระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 21.27 และอื่น ๆ

- ระดับการศึกษา ร้อยละ 91.48 จบปริญญาตรีและรองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา, ปวส., ปก.ศ คิดเป็นร้อยละ 6.38 และอื่น ๆ

- วุฒิการศึกษาเกษตร/การเกษตร พบว่าครูเกษตร ร้อยละ 42.55 มีวุฒิการศึกษา เอกสคป. รองลงมา ร้อยละ 14.89 มีวุฒิการศึกษา วท.บ, ศศ.บ, ไร่, พืช.บ และอื่น ๆ ซึ่งประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 76.59 เป็นชาย ร้อยละ 23.40 เป็นหญิง

- อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 40.42 อยู่ในช่วง 31-35 ปี ร้อยละ 25.53 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี และมีอายุน้อยที่สุดของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็น ร้อยละ 21.07

- การนับถือศาสนาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.87 และนับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2.12

- สถานภาพในปัจจุบัน พบว่าส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 65.95 เป็นโสด ร้อยละ 29.78 และหย่าร้าง ร้อยละ 4.25

- อาชีพการอยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.53 รองลงมาคืออาชีพการอยู่ระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 21.27 และอื่น ๆ

- ระดับการศึกษา ร้อยละ 91.48 จบปริญญาตรีและรองลงมาคือ ระดับอนุปริญญา, ปวส., ปก.ศ คิดเป็นร้อยละ 6.38 และอื่น ๆ

- วุฒิกศศึกษาเกษตร/การเกษตร พบว่าครูเกษตร ร้อยละ 42.55 มีวุฒิกศศึกษา คบ. รองลงมา ร้อยละ 14.89 มีวุฒิกศศึกษา วท.บ, ศศ.บ, ทช.บ และอื่น ๆ

- ตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่าครูเกษตร ร้อยละ 55.31 เป็นอาจารย์ 2 ร้อยละ 42.55 เป็นอาจารย์ 1 และอื่น ๆ

- ประสบการณ์สอนวิชาเกษตร ปรากฏว่าครูเกษตรร้อยละ 21.27 สอนมาแล้วเป็นเวลาประมาณ 16-20 ปี และร้อยละ 8.51 ทำการสอนมากกว่า 21 ปี ขึ้นไป มีครูที่เพิ่งเริ่มสอนเพียงร้อยละ 6.38 เท่านั้น

- หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนที่พบมากที่สุด ทำหน้าที่อื่น ๆ เช่น ฝายอาคารสถานที่, หัวหน้าหมวด (31) รองลงมาคือ ครูประจำชั้น (29) และอื่น ๆ

ปรากฏว่าในภาคเรียนนี้ครูเกษตรทำการสอนสัปดาห์ละ 14-16 คาบ คิดเป็นร้อยละ 34.04 รองลงมา ร้อยละ 27.65 สอน 20-22 คาบ

- ครูเกษตรทำการสอนทางด้านพืชมากที่สุด (76) รองลงมาทำการสอนทางด้านสัตว์ และวิชาโครงการเกษตร (20) และอื่น ๆ

- การสอนของครูเกษตรพบว่าร้อยละ 93.61 สอนซ้ำรายวิชาเดิมแต่ที่ไม่ได้สอนซ้ำรายวิชาเดิมคิดเป็นร้อยละ 6.38

ตารางที่ 1 (ต่อ)

- ในกรณีครูเกษตรสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาเกษตรพบว่า ร้อยละ 55.31 เนื่องจากจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ ร้อยละ 17.02 เพราะมีความสามารถในการสอนวิชานั้นเป็นอย่างดี และมีครูเกษตรหลายคน และอื่น ๆ
- ในรอบ 3 ปีการศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วพบว่าสอนสัปดาห์ละ 20-24 คาบ ร้อยละ 48.93 รองลงมาคือร้อยละ 34.04 สอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 15-19 คาบ และอื่น ๆ
- ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ 20-24 คาบ คิดเป็นร้อยละ 44.68 รองลงมาคือร้อยละ 38.29 สอนสัปดาห์ละ 15-19 คาบ และอื่น ๆ
- ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ 16-20 คาบ คิดเป็นร้อยละ 59.57 รองลงมาคือร้อยละ 25.53 สอนสัปดาห์ละ 11-15 คาบ และอื่น ๆ
- เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการสอนคิดเป็นร้อยละ 63.82 ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมร้อยละ 36.17
- เคยได้รับการฝึกอบรมทางด้านการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 51.06 ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมร้อยละ 48.93 ส่วนมากจะฝึกอบรมทางด้านพืช (11) รองลงมาจะอบรมทางด้านอื่น เช่น การจัดการที่ดินและพื้นที่ดิน (9) และอื่น ๆ
- เคยได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายร้อยละ 23.40 เกินกว่า 5 ปีมาแล้ว ร้อยละ 17.02 อบรมครั้งสุดท้าย 1 ปี ร้อยละ 14.89 อบรมครั้งสุดท้ายไม่ถึง 1 ปี และอื่น ๆ

ตารางที่ 2 สภาพทั่วไปของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	

1. จำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์มากหรือน้อย

มากเกินไป	7	14.89
ค่อนข้างมาก	15	31.91
เหมาะสมแล้ว	25	53.19

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
2. ครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ...คาบ จึงสามารถปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพ		
5 - 10 คาบ	4	8.52
11 - 16 คาบ	20	42.55
17 - 20 คาบ	20	42.55
21 คาบขึ้นไป	3	6.38
3. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร		
โรงเรียนดำเนินการ		
ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี	1	2.12
โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก	38	80.85
โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม	8	17.02
4. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรมีความตั้งใจเรียน		
ตั้งใจมาก	6	12.76
ตั้งใจแต่ไม่มากนัก	23	48.93
ไม่ค่อยตั้งใจ	16	34.04
ไม่ตั้งใจเลย	1	2.12
อื่น ๆ เช่น (มีทุกประเภท)	1	2.12
5. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร		
กลุ่มใหญ่มากเกินไป ประมาณ 50-60 คน	4	8.51
กลุ่มค่อนข้างใหญ่ 30-40 คน	16	34.04

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
ขนาดเหมาะสมดีแล้ว 20-30 คน	20	42.55
กลุ่มค่อนข้างเล็ก 10-20 คน	7	14.89
อื่น ๆ	-	-
6. กลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรภาคปฏิบัติควรมีขนาด		
ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน	9	19.14
ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน	20	42.55
กลุ่มละ 20-30 คน	14	29.78
กลุ่มละ 30-40 คน	3	6.38
กลุ่มละ 40-50 คน	-	-
อื่น ๆ 4-5	1	2.12
7. วิชาเกษตรที่การสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะ		
มี	31	65.95
ไม่มี เช่น ห้องเรียนประจำ, ใต้ต้นไม้, ห้องสมุด, อาคารเอนกประสงค์	16	34.04
8. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่ให้		
จัด	37	78.72
ไม่จัด (ไม่มีพื้นที่, พื้นที่แคบ)	10	21.27
9. โรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่สอน (ความถี่)		
กลุ่มวิชาทางด้านพืช จำนวนพื้นที่		
น้อยกว่า 1 งาน	(6)	
1 - 3 งาน	(32)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
6 - 10 ไร่	-	
11 ไร่ขึ้นไป	-	
กลุ่มวิชาทางด้านสัตว์		
น้อยกว่า 1 งาน	(7)	
1 - 3 งาน	(3)	
1 - 5 ไร่	(3)	
6 - 10 ไร่	-	
11 ไร่ขึ้นไป	(1)	
กลุ่มวิชาทางด้านประมง		
น้อยกว่า 1 งาน	(1)	
1 - 3 งาน	(1)	
1 - 5 ไร่	(1)	
6 - 10 ไร่	-	
11 ไร่ขึ้นไป	-	
กลุ่มวิชาอื่น ๆ		
น้อยกว่า 1 งาน	(1)	
1 - 3 งาน	(4)	
1 - 5 ไร่	(9)	
6 - 10 ไร่	-	
11 ไร่ขึ้นไป	-	

10. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้จะ
แก้ปัญหาอย่างไร

    ทำการปลูกพืชในถูงหรือในกระถางหรือ- (5)
    ภาชนะที่หาได้ในท้องถิ่น

    สอนใ้คิดค้นไม้หรือที่ว่าง เช่น โรงอาหาร (5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
พานักเรียนไปทัศนศึกษาและเยี่ยมชมฟาร์ม- ของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ	(4)	
ทำโครงการเกษตรที่บ้านแล้วครูไปตรวจ ฝึกงานตามฟาร์มของเกษตรกรในท้องถิ่น	(3)	
จัดอบรมให้ความรู้กับนักเรียนกลุ่มที่สนใจใน- ช่วงปิดเทอม	(1)	
ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในห้อง อื่น ๆ เช่น การจัดสวนห่อมในโรงเรียนและ- ปรับปรุงบริเวณทั่วไป	(1)	(2)
11. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชา		
จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและ- รวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ	(37)	
ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน	(15)	(13)
อื่น ๆ เช่น (ยึดจุดประสงค์จากกลุ่มโรงเรียน, ศึกษาดูงานวิชาชีพ ปรับปรุงเนื้อหาตามสภาพ- ของท้องถิ่น	(6)	
12. วิธีเตรียมการสอน		
ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและ- ทำแผนการสอนเป็นรายคาบ	33	70.21
ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือ อื่น ๆ เช่น (อาศัยความชำนาญและประสบ- การณ์ในการสอน, ทำแผนการสอนตามวัตถุประสงค์, ไม่ได้ทำแผนการสอน	14	29.78
	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับ, ไม่ได้ทำแผนการสอนเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน N = 47	ร้อยละ
13. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร (ความถี่)		
ซื้อได้ตลอดปีโดยการใช้เงินบำรุงการศึกษา	(11)	
ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณปีการศึกษา-	(42)	
ใช้เงินรายได้หมุนเวียนในหมวด	(5)	
เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน	(6)	
อื่น ๆ เช่น (ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่-	(4)	
เกี่ยวข้อง เช่น พันธุ์สัตว์, ทำในรูปแบบบริษัทจำลอง)		
14. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ทำงานสอนอยู่ใช้สื่อและอุปกรณ์-		
ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (ความถี่)		
ใช้ของจริง เพราะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้-	(23)	
ได้ดีที่สุด		
ใช้เอกสาร เพราะนักเรียนเข้าใจง่ายและประหยัด	(8)	
ใช้รูปภาพ เพราะจัดหาได้ง่ายและประหยัด	(7)	
วิดีโอ เพราะนักเรียนให้ความสนใจและสะดวก-	(4)	
ในการใช้		
กระดาน เพราะไม่มีอุปกรณ์อื่น	(2)	
สไลด์ เพราะสะดวกและนักเรียนให้ความสนใจ	(1)	
15. ปัญหาที่พบในการใช้อุปกรณ์มีดังนี้ (ความถี่)		
สื่อและอุปกรณ์สูญหายเพราะอาคารสถานที่เก็บ-	(12)	
ไม่ปลอดภัย		
โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ	(16)	
มีสื่อและอุปกรณ์แต่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่	(16)	
มีสื่อและอุปกรณ์แต่จำนวนไม่เพียงพอ	(15)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
มีสื่อและอุปกรณ์แต่การเปิดใช้ยุ่งยาก	(8)	
โรงเรียนไม่มีสื่อชนิดนี้มาก่อน	(7)	
16. ปัญหาที่พบในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาการ (ความถี่)		
น้ำที่ใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ	(16)	
พื้นที่ปลูกมีน้อยไม่เพียงพอ	(15)	
พื้นที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรเป็นดินที่ไม่มีประโยชน์	(6)	
พื้นที่ทำการเกษตรไม่เป็นสัดส่วน	(3)	
นักเรียนขาดความรับผิดชอบ	(2)	
พื้นที่เป็นกลุ่มน้ำท่วมและมีปัญหาเรื่องการระบายน้ำ	(2)	
การขโมยสัตว์เลี้ยง	(1)	
โรงเรียนไม่มีรั้วกั้นทำให้สัตว์เลี้ยงมาทำความเสียหายแปลงเกษตร	(1)	
17. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชา		
ไม่มี	34	72.34
มี เช่น (ขาดหนังสือและเอกสารในการค้นคว้า, เนื้อหารายละเอียดไม่พอขาดสื่อการเรียนการสอน, เนื้อหามากทำให้สอนไม่ทัน)	13	27.65
18. ปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร		
ไม่มี	17	36.17
มี เช่น (งบประมาณมีน้อย, วัสดุฝึกไม่เพียงพอ, เครื่องมือทางการเกษตรไม่ทันสมัย, หาวัสดุฝึกได้ยาก, ไม่มีโรงเรียนเก็บอุปกรณ์)	30	63.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
19. ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเรื่องการใช้อุปกรณ์ (ความถี่)		
จัดงบประมาณให้เพียงพอและหาสถานที่เก็บ-	(9)	
ให้เหมาะสม		
ควรมีห้องเก็บสื่อโดยเฉพาะ	(5)	
จัดให้มีอุปกรณ์อย่างเพียงพอและเก็บรักษาไว้-	(1)	
เป็นอย่างดี		
ควรมีการจัดอบรมทำสื่อและชุดการเรียนการสอน	(1)	
ควรมีการสำรวจว่าขาดสื่ออะไรบ้าง	(1)	
สร้างจิตสำนึกในการใช้อุปกรณ์	(1)	

- จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าคาบการสอนต่อสัปดาห์ของครูเกษตร คิดเป็นร้อยละ 53.19 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ร้อยละ 31.91 เห็นว่าค่อนข้างมาก และร้อยละ 14.89 เห็นว่าคาบการสอนต่อสัปดาห์มากเกินไป
- ครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ 11-16 คาบ หรือ 17-20 คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพคิดเป็นร้อยละ 42.55
  - การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตร ร้อยละ 80.85 โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก ร้อยละ 17.02 โรงเรียนดำเนินการโดยกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
  - นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร พบว่าร้อยละ 48.93 ตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก ร้อยละ 34.04 ไม่ค่อยตั้งใจเรียน
  - ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ร้อยละ 42.55 พบว่าขนาดเหมาะสมดีแล้ว 20-30 คน ร้อยละ 34.04 พบว่ากลุ่มค่อนข้างใหญ่ 30-40 คน และพบกลุ่มที่เล็กที่สุด 10-20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

- กลุ่มของนักเรียนที่เรียนภาคปฏิบัติร้อยละ 42.55 ควรมีขนาดกลุ่มละ 20 คน จึงจะเหมาะสม รองลงมาคือ ร้อยละ 29.78 ควรมีกลุ่มขนาด 20-30 คน
  - วิชาเกษตรที่สอนพบว่ามียังเรียนวิชาเกษตรร้อยละ 65.95 และไม่มีห้องเรียน ร้อยละ 34.04
  - การสอนภาคปฏิบัติพบว่าโรงเรียนได้จัดพื้นที่ให้ร้อยละ 78.72 ไม่ได้จัดพื้นที่ให้ร้อยละ 21.27
  - โรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของกลุ่มวิชาทางด้านพืช ตั้งแต่ 1-3 งาน (32) กลุ่มวิชาทางด้านสัตว์ ตั้งแต่ 6-10 ไร่ (3) กลุ่มวิชาทางด้านประมง 1-5 ไร่ (1) และกลุ่มวิชาอื่น ๆ จัดให้ 1-5 ไร่ (9)
  - ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ครูแก้ปัญหาโดยทำการปลูกพืชในถุง หรือ กระถางภาชนะที่หาได้ในท้องถิ่น (5) สอนไถดินไม้หรือที่ว่าง (5) พานักเรียนไปทัศนศึกษาและ เชื่อมชมฟาร์มของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ (4)
  - การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนที่พบส่วนมากจะจัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ (37) รองลงมาคือ ใช้เนื้อหา ตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ (15)
  - การเตรียมการสอน พบว่าส่วนใหญ่ครูเกษตรร้อยละ 70.21 ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียนและทำแผนการสอนเป็นรายคาบร้อยละ 29.78 รองลงมาคือ ทำแผน การสอนตามเนื้อหาในหนังสือ
  - การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาการเกษตร ครูเกษตรดำเนินโดยทำโครงการเสนอตามปี งบประมาณปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหาร (42) และ ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้เงินบำรุงการ ศึกษา (11)
  - ปัจจุบันวิชาเกษตรที่สอนอยู่ใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนมากที่สุดตามลำดับ ดังนี้คือ
    - ใช้ของจริงเพราะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด (23)
    - ใช้เอกสารเพราะนักเรียนเข้าใจง่ายและประหยัด (8)
    - ใช้รูปภาพเพราะจัดหาง่ายและประหยัด (7)
- พบปัญหาในการใช้อุปกรณ์คือ
- สื่อและอุปกรณ์สูญหาย เพราะอาคารสถานที่เก็บไม่ปลอดภัย (18)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

- โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ (16)
- มีสื่อและอุปกรณ์แต่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่ (16)
- มีสื่อและอุปกรณ์แต่จำนวนไม่เพียงพอ (15)

ปัญหาที่ครูเกษตรพบในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ตามลำดับคือ

- หน้าที่ใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ (16)
- พื้นที่ในการปฏิบัติมีน้อยไม่เพียงพอ (15)
- พื้นที่ดินที่ใช้ทำการเกษตรเป็นดินที่ไม่มีประโยชน์ (6)
- พื้นที่ทำการเกษตรไม่เป็นสัดส่วน (3)

ปัญหาในการกำหนดเนื้อหาราชาวิชา คิดเป็นร้อยละ 27.65 และร้อยละ 70.21

จะไม่มีปัญหาในการกำหนดเนื้อหาราชาวิชา

- พบว่าปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตร ร้อยละ 63.82 และไม่มีปัญหาร้อยละ

31.91

- ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา การใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน เรียงตาม
- ลำดับดังนี้ จัดงบประมาณให้เพียงพอและหาสถานที่เก็บให้ถูกสภาพ (9) ความมีห้องเก็บสื่อโดยเฉพาะ (5) และจัดให้มีอุปกรณ์อย่างเพียงพอและเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี (1)

ตารางที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร

1. จัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่คิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน

5 ลำดับ

สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรค การจัดการเรียนการสอน	ลำดับความสำคัญของสาเหตุ				
	1 ร้อยละ	2 ร้อยละ	3 ร้อยละ	4 ร้อยละ	5 ร้อยละ
1. การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร	40.66	9.37	18.75	12.50	18.75
2. ความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่	25.00	47.22	16.66	2.77	8.33
3. ความพร้อมของครูผู้สอน	16.66	12.50	41.66	20.83	8.33
4. วิธีสอนของครูเกษตร	7.40	14.81	14.81	25.92	37.03
5. บุคลิกภาพของครูเกษตร	12.50	12.50	-	25.00	50.00
6. สภาพของท้องถิ่น	16.66	13.88	27.77	19.44	22.22
7. ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน	7.40	14.81	7.40	33.33	18.51
8. นักเรียนรุ่นก่อน ๆ	33.33	66.66	-	-	-
9. ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน	46.15	7.69	7.69	23.07	15.38
10. ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง	7.69	23.07	23.07	15.38	30.76
11. ความร่วมมือและเจตคติของบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน	-	20.00	20.00	60.00	-

จากตารางที่ 3 ได้สอบถามถึงลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน 5 ลำดับ ปรากฏว่าครูเกษตรได้ระบุว่า 5 ลำดับแรกที่สำคัญคือ

- ครูเกษตรระบุว่าที่มีความสนใจอันดับสูงสุดที่ให้เป็นอันดับที่ 1 คือ
  - ความมุ่งหวังในการเรียนต่อ ของนักเรียนร้อยละ 46.15
  - การสนับสนุนของผู้บริหาร ร้อยละ 40.62
  - นักเรียนรุ่นก่อน ๆ ร้อยละ 33.33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ความพร้อมด้านอุปกรณ์อาคารสถานที่ ร้อยละ 25.00
  - ความพร้อมของครูผู้สอนและผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน ร้อยละ 16.66
  - อื่น ๆ
2. ครูเกษตรระบุว่าที่มีความสนใจอันดับสูงสุดให้เป็นอันดับที่ 2 คือ
- นักเรียนรุ่นก่อน ๆ ร้อยละ 66.66
  - ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ร้อยละ 47.22
  - ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง ร้อยละ 23.07
  - ความร่วมมือ และเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ร้อยละ 20.00
  - วิธีสอนของครูและผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน ร้อยละ 14.81
  - อื่น ๆ
3. ครูเกษตรระบุว่า ที่มีความสนใจอันดับสูงสุดให้เป็นอันดับที่ 3 คือ
- ความพร้อมของครูผู้สอน ร้อยละ 41.66
  - สภาพของท้องถิ่น ร้อยละ 27.77
  - ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง ร้อยละ 23.07
  - ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ร้อยละ 20.00
  - การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร ร้อยละ 15.75
  - อื่น ๆ
4. ครูเกษตรระบุว่า ที่มีความสนใจอันดับสูงสุดให้เป็นอันดับที่ 4 คือ
- ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ร้อยละ 60.00
  - ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน ร้อยละ 33.33
  - วิธีสอนของครูเกษตร ร้อยละ 25.92
  - บุคลิกภาพของครูเกษตร ร้อยละ 25.00
  - ความมุ่งหวังในการเรียนต่อ ของนักเรียน ร้อยละ 23.07
  - อื่น ๆ
5. ครูเกษตรระบุว่า ที่มีความสนใจเป็นอันดับสูงสุดให้เป็นอันดับที่ 5 คือ
- บุคลิกภาพของครูเกษตร ร้อยละ 50.00
  - วิธีสอนของครูเกษตร ร้อยละ 37.03
  - ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง ร้อยละ 30.76
  - สภาพของท้องถิ่น ร้อยละ 22.22
  - ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน ร้อยละ 18.51
  - อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
1. ต้องการปรับปรุงตัวเองเกี่ยวกับการจัดการ- เรียนการสอนในด้านใด		
ไม่ต้องการ	1	2.21
ต้องการ	46	97.87
ต้องการปรับปรุงตัวเองด้านการสอน (ความถี่)		
ความรู้และทักษะในด้านการสอน	(37)	
ความรู้และทักษะทางการเกษตร	(41)	
พัฒนาคลิสิกภาพ	(21)	
2. ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	1	2.12
ต้องการ	46	97.87
ความต้องการการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม (ความถี่)		
- เทคโนโลยีการสอน	(34)	
- การวัดและการประเมินผลการเรียน	(20)	
- การทำแผนการสอน	(26)	
- การวิเคราะห์หลักสูตร	(21)	
- การใช้สื่อและการผลิตสื่อการสอน	(35)	
- จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น	(17)	
- การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง	(34)	
3. ต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้าน- การเกษตรเพิ่มเติม		
ไม่ต้องการ	7	14.89
ต้องการ	43	91.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N = 47	
ต้องการฝึกอบรมด้าน (ความถนัด)		
- ด้านพืช	(30)	
- ด้านสัตว์	(13)	
- อื่น ๆ เช่น (เทคโนโลยีการเกษตร สมัยใหม่, การตลาดสินค้าเกษตร, ไร่นา สวนผสม, ระบบน้ำหยด, การจัดการสิ่ง แวดล้อม, การถนอมอาหาร, การจัดการ ฟาร์ม)	(14)	
4. ความต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้าน (ความถนัด)		
- การพูด	(36)	
- การแต่งกาย	(8)	
- กริยาท่าทาง	(13)	
- มนุษยสัมพันธ์	(15)	
- ความกระตือรือร้น	(20)	
5. ต้องการศึกษาคือ		
ไม่ต้องการ	12	25.53
ต้องการ	35	74.46
ต้องการศึกษาคือปริญญาตรี (ความถนัด)	(8)	
ต้องการศึกษาคือปริญญาโท (ความถนัด)	(28)	
ต้องการศึกษาคือปริญญาเอก (ความถนัด)	(7)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N=47	
6. ต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ (ความถี่)		
จัดอาคารเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้เพียงพอและเป็นเอกเทศ	(21)	
จัดหาแหล่งน้ำให้พอกับความต้องการ	(8)	
ต้องการงบประมาณเพิ่มเพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ	(4)	
ทำรั้วรอบบริเวณ หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน	(1)	
หาวิธีการแก้ปัญหาผลผลิตตกขโมย	(1)	
จัดกระบวนการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม	(1)	
นำเทคโนโลยีทางการเกษตรใหม่ ๆ มาใช้	(1)	
7. ความต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (ความถี่)		
วิกิตำสน์	(13)	
เครื่องมือพิเศษ เช่น (เครื่องมือตอกไม้, เครื่องมือทดสอบดิน)	(9)	
สไลด์	(7)	
ภาพและเอกสารประกอบการสอน	(5)	
ของจริง เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	(2)	
เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	(1)	
อุปกรณ์เลี้ยงสัตว์หรือว่าสิ่งจำลอง	(1)	
8. ความต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการสอนวิชาชีพ (ความถี่)		
1. สนับสนุนด้านงบประมาณ	(24)	
2. ให้ผู้บริหารเข้าใจที่กำลังใจและเห็นความ	(10)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ **สำคัญ** ของวิชาเกษตร เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน	ร้อยละ
	N=47	
3. ส่งไปศึกษาต่อและส่งไปอบรมวิชาการทาง ด้านการเกษตรที่ทันสมัย	(8)	
4. ให้สนับสนุนโครงการและแผนงานและเยี่ยมชม ขณะปฏิบัติงาน	(4)	
5. ให้จัดสร้างอาคารเรียนเกษตรและสถานที่เก็บ อุปกรณ์ให้เพียงพอ	(4)	
6. เพิ่มครูเกษตรที่มีความถนัดทางด้านพืช 1 คน	(1)	
9. ความต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ (ความถนัด)		
ฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้สมัยใหม่ให้กับครูผู้สอน	(11)	
ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ	(5)	
ส่งคู่มือการสอนและเอกสารประกอบการสอน	(2)	
ประกาศเกียรติคุณแก่ครูเกษตรดีเด่น	(1)	
จัดทำจุดประสงค์การเรียนการสอนวิชาเกษตร	(1)	
จัดโครงการศึกษาดูงานการเรียนการสอนวิชาเกษตร	(1)	
จัดบริการทางด้านอื่น ๆ	(1)	

จากตารางที่ 4 ครูเกษตรต้องการปรับปรุงตัวเองเกี่ยวกับการเรียนการสอน ร้อยละ 97.87 และพบว่า ร้อยละ 81.23 ส่วนมากต้องการปรับปรุงในด้านความรู้และทักษะทางการเกษตร (41) รองลงมาคือ ด้านความรู้และทักษะในด้านการสอน (37) และอื่น ๆ

- ต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 97.87 ส่วนมากต้องการอบรมด้านการใช้สื่อ และการผลิตสื่อ (35) และด้านเทคนิควิธีสอน และด้านการผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง (34) และอื่น ๆ

- ต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านเกษตร ร้อยละ 29.36

ร้อยละ 8.51 ไม่ต้องการ และอื่น ๆ

งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ครูเกษตรต้องการปรับปรุงคุณภาพในการพูดมากที่สุด (36) รองลงมาคือ ความกระตือรือร้น (20) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (15) และอื่น ๆ
- พบว่าต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 74.46 และไม่ต้องการศึกษาต่อร้อยละ 25.53 ครูเกษตรส่วนมากต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (32) รองลงมาคือปริญญาเอก (7)
- พบว่าครูเกษตรต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตร โดยเรียงลำดับดังนี้ จัดอาคารเรียนเกษตรและสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและเป็นเอกเทศ (21) จัดหาแหล่งน้ำให้พอกับความต้องการ (8) ต้องการงบประมาณเพิ่มเพื่อใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ (4) และอื่น ๆ
- ครูเกษตรต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอน เริ่มจากต้องการมากที่สุดดังนี้ วีดีโอ (13) เครื่องมือพิเศษ เช่น เครื่องมือตอนไก่ เครื่องมือทดสอบดิน (9) สไลด์ (7) และอื่น ๆ
- ครูเกษตรต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการสอนวิชาเกษตร เริ่มจากต้องการมากที่สุดดังนี้ ด้านงบประมาณ (24) ด้านกำลังใจและเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร (10) ส่งไปศึกษาต่อหรือส่งไปอบรมวิชาการทางด้านเกษตรที่ทันสมัย (8) และอื่น ๆ
- ครูเกษตรต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ เริ่มจากต้องการมากที่สุดดังนี้ ฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้สมัยใหม่ให้กับครูผู้สอน (11) ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ (5) ส่งคู่มือการสอนและเอกสารประกอบการสอน (2) และอื่น ๆ

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร

รายการ	จำนวนความถี่
- ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร	5
- ส่งครูเกษตรไปฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ครูเกษตรมีความกระตือรือร้น	4
- พัฒนาสื่อและอุปกรณ์การสอนในแต่ละเขตการศึกษา	4
- จัดงบประมาณให้เพียงพอ	3
- ควรมีพื้นที่อย่างเพียงพอและเน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวนความถี่
- ควรเน้นให้เด็กคิด เป็นทำ เป็นแก้ปัญหาเป็น และสามารถปฏิบัติงานด้วยตัวเองได้	2
- ควรมีการจัดสร้างอาคารเรียนเกษตรและสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นสัดส่วน	2
- พัฒนาศักยภาพทางด้านจิตใจ	1
- ร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน	1
- ปัจจุบันนักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจในวิชาชีพเกษตร เพราะเห็นว่า เป็นงานหนัก	1
- นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพเกษตร	1
- ควรให้มีการพัฒนาโรงเรียน	1
- ควรคัดเลือกนักเรียนที่มีใจรักทางด้านเกษตร	1
- ครูเกษตรจะต้องจริงจังในการทำงานรู้จักเสียสละเวลาและเอาใจใส่นักเรียน	1
- ครูควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตรให้นักเรียน	1
- จัดการศึกษาดูงานในแต่ละโรงเรียนและเขตการศึกษาต่าง ๆ	1
- ครูสอนวิชาเกษตร ควรจะเข้าใจและวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเกษตรได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	1
- สนับสนุนให้แสดงผลผลิตของนักเรียนมาจำหน่ายอย่างจริงจัง	1
- ในท้องถิ่นที่ห่างไกล ควรมีทั้งครูสอนด้านพืชและด้านสัตว์อย่างเพียงพอ	1
- ให้นักเรียนออกไปฝึกงานกับฟาร์มต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรง	1
- จัดให้มีการอภิปรายและการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 5 ครูเกษตรได้แสดงความคิดและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเชียงราย ดังนี้

- ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร (5)
  - ส่งครูเกษตรไปฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ครูเกษตรมีความกระตือรือร้น (4)
  - พัฒนาสื่อและอุปกรณ์การสอนในแต่ละเขตการศึกษา (4)
  - จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ (3)
  - ความมีพื้นที่อย่างเพียงพอและเน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง (2)
  - ควรเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถปฏิบัติงานด้วยตัวเอง
- ได้ (2)
- ควรมีการจัดสร้างอาคารเรียนเกษตร และสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นสัดส่วน
- (2)
- พัฒนาบุคลากรทางด้านจิตใจ (1)
  - ร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน (1)
  - ปัจจุบันนักเรียนไม่ได้ให้ความสนใจในวิชาชีพเกษตร เพราะเห็นเป็นงานหนัก
- (1)
- นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพเกษตร (1)
  - ควรให้มีการพัฒนาโรงเรียน (1)
  - ควรคัดเลือกนักเรียนที่มีใจรักทางด้านเกษตร (1)
  - ครูเกษตรจะต้องจริงจังในการทำงาน รู้จักเสียสละเวลาเอาใจใส่นักเรียน
- (1)
- ครูควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตรให้แก่นักเรียน (1)
  - จัดการศึกษาดูงานในแต่ละโรงเรียนและเขตการศึกษาต่าง ๆ (1)
  - ครูผู้สอนวิชาเกษตร ควรจะเข้าใจและวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเกษตรได้อย่างถูกต้องชัดเจน (1)
  - สนับสนุนให้นำผลผลิตของนักเรียนมาจำหน่ายอย่างจริงจัง (1)
  - ในท้องถิ่นที่ห่างไกล ควรมีทั้งครูสอนด้านพืชและด้านสัตว์อย่างเพียงพอ (1)
  - ให้นักเรียนออกไปฝึกงานกับฟาร์มต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรง (1)
  - จัดให้มีการอภิปรายและการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน (1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตรและศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอน ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ซึ่งทำการสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

ประชากรที่นำมาวิจัยเป็นครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 47 คน เป็นเพศชาย 36 คน คิดเป็นร้อยละ 76.59 และเป็นเพศหญิงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 ส่วนมากจะมีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.42 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 97.87 มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 65.95 อายุราชการจะอยู่ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.53 และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิการศึกษา คบ.มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.55 และปัจจุบันดำรงอยู่ในตำแหน่งอาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 55.31 ส่วนใหญ่แล้วมีประสบการณ์สอน 5 ปี และครูเกษตรยังทำหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น ฝ้ายอาคารสถานที่ หัวหน้าหมวด คิดเป็นร้อยละ 65.95 และทำการสอนทั้งหมด สัปดาห์ละ 14-16 คาบ คิดเป็นร้อยละ 34.04 ครูเกษตรส่วนมากจะสอนทางด้านพืชมากกว่าทางด้านสัตว์ และสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และบางครั้งครูเกษตรต้องไปสอนวิชาอื่น เพราะจำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ คิดเป็นร้อยละ 55.31 และยังคงเคยได้รับการฝึกอบรมทางการสอน คิดเป็นร้อยละ 63.82 เคยได้รับการฝึกอบรมทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 51.06 เพราะครูยังสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน เพื่อมุ่งให้การเรียนการสอนวิชาเกษตรเหมาะสมกับสภาพโรงเรียนและท้องถิ่น

ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนใหญ่ครูเกษตรเห็นว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์เหมาะสมแล้ว คิดเป็นร้อยละ 53.19 และเห็นว่าการสอนวิชาเกษตรในภาคปฏิบัติ การสอนสัปดาห์ละ 11-16 คาบ หรือ 17-20 คาบ จะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี คิดเป็นร้อยละ

42.55 การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรโรงเรียนดำเนินการโดย กำหนดรายวิชาที่เปิดภาคเรียน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนแล้วให้นักเรียนเลือก คิดเป็นร้อยละ 80.85 และนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรตั้งใจเรียนแต่ไม่มากนัก คิดเป็นร้อยละ 48.93 ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมควรจะอยู่ระหว่าง 20-30 คน คิดเป็นร้อยละ 42.55 วิชาเกษตรที่ทำการสอนมีการจัดห้องเรียนเกษตรให้โดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 65.95 และจัดพื้นที่ให้ คิดเป็นร้อยละ 79.72 แต่ถ้าไม่มีการจัดสถานที่ฝึกปฏิบัติให้ ครูเกษตรก็จะแก้ปัญหาโดยทำการปลูกพืชในถุงหรือในกระถางหรือภาชนะอื่น ๆ ที่หาได้ในท้องถิ่น ครูเกษตรจะกำหนดเนื้อหาการเรียนการสอนด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร และรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ และเตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ เพราะการที่จะทำอะไรให้เกิดผลสำเร็จนั้นจะต้องมีการวางแผนที่ดี ส่วนการจัดซื้อวัสดุฝึก โรงเรียนส่วนมากจะทำโครงการเสนอตามงบประมาณปีการศึกษา เพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียน การเรียนการสอนส่วนมากจะใช้สื่อของจริง เพราะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด และปัญหาที่มักจะพบในการใช้อุปกรณ์ทางการเกษตรคือ สื่อและอุปกรณ์สูญหายเพราะอาคารสถานที่เก็บไม่ปลอดภัย

ในด้านปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอน พบว่าสาเหตุที่มีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียน 5 ลำดับคือ (1) ความมุ่งหวังในการเรียนต่อของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.15 (2) นักเรียนรุ่นก่อน ๆ คิดเป็นร้อยละ 66.66 (3) ความพร้อมของครูผู้สอน ร้อยละ 41.66 (4) ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนร้อยละ 60.00 (5) บุคลิกภาพของครูเกษตรและปัญหาที่พบในด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานเกษตรคือ น้ำที่ใช้ในงานเกษตรไม่เพียงพอ และมีพื้นที่ฝึกดินน้อย และพบปัญหาการจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร เช่น งบประมาณมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 63.82 และวิธีการที่จะแก้ปัญหาเรื่องของการใช้อุปกรณ์ก็คือ จัดงบประมาณให้เพียงพอและหาสถานที่เก็บให้เหมาะสม

ในด้านความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร พบว่าครูเกษตรต้องการที่จะปรับปรุงตัวเองในเรื่องของความรู้และทักษะทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 81.23 และต้องการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมทางด้านเทคนิควิธีสอน คิดเป็นร้อยละ 72.34 และต้องการฝึกอบรมความรู้ และทักษะทางด้านทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 91.48 นอกจากนี้ยังต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพ ในด้านการพูดอีกด้วย คิดเป็นร้อยละ 76.59 ต้องการศึกษาคือในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 68.08 และต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน โดยจัดอาคารเรียนเกษตรและสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและเป็นเอกเทศ ครูเกษตรต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนประเภท วีดีโอ กับเครื่องมือพิเศษเช่น เครื่องมือถอนไถ ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับการสอนวิชาเกษตรและต้องการให้ผู้บริหาร

เข้าใจให้กำลังใจและเห็นความสำคัญของวิชาเกษตร และต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์คือ การฝึกอบรมความรู้สมัยใหม่ให้กับครูผู้สอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การพัฒนาจะเกิดขึ้นและเห็นผลอย่างจริงจังก็ต่อเมื่อ ครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร เข้าใจและวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาเกษตร ได้อย่างถูกต้องและชัดเจน นอกจากนั้นเราจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ดังที่จะให้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ ให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร

- ส่งครูเกษตรไปฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้ครูเกษตรมีความกระตือรือร้น
- ช่วยกันพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การสอนในแต่ละโรงเรียน
- จัดงบประมาณให้เพียงพอ
- ความมีพื้นที่อย่างเพียงพอและเน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง
- ควรเน้นให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถปฏิบัติงานด้วยตัวเองได้
- ควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อวิชาเกษตรให้แก่นักเรียน
- พัฒนาบุคลากรทางด้านจิตใจ
- ควรที่จะให้นักเรียนออกไปฝึกงานกับฟาร์มต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประสบการณ์ตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัย

จากการศึกษาเรื่องนี้ในการที่จะศึกษาวิจัยต่อไป ควรจะศึกษาเรื่องเดียวกันนี้แต่ควรจะศึกษาความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับอาชีวศึกษาดูบ้างว่าจะมีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร มีความต้องการด้านพัฒนาการเรียนในเรื่องใดบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

บรรณานุกรม

1. กานดา พุณลาภทวี. สถิติเพื่อการวิจัย พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : นิลส์เซ็นด์ การพิมพ์, 2530.
2. ไกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนสำคัญนิติบุคคล นิคม วิทยา, 2531.
3. ฉัตรชัย ชนะสมบัติ. "คุณลักษณะของครูเกษียณที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้น ม.3 โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ" ปัญหาพิเศษ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535
4. ชนะ วันหนน. เอกสารประกอบคำบรรยายหลักการศึกษาเกษียณ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 2529.
5. ทิพย์วรรณ สนะพันธ์. "การศึกษาการจัดสภาพการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 9" ปัญหาพิเศษ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล, 2531.
6. นพคุณ ศิริวรรณ ดร. 15 ปีคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม. ภาควิชาคุรุศาสตร์เกษตร คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
7. ประคอง กรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บรรณกิจ. ม.ป.ป.
8. พงษ์ ตั้งสมบัติ. "ความต้องการด้านเนื้อหาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดฉะเชิงเทรา เขต 1 กรุงเทพฯ" ปัญหาพิเศษ คณะคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม. สถาบันเทคโนโลยีพระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สถาบันฯ อนุญาตให้นำมาใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. พรหมิษฐ์ พัทธ์สุทธิง. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 6" วิทยานิพนธ์ ปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
10. รณนีย์ อาภาภิรม. วิธีสอนวิชาเกษตร. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2531.
11. รณนีย์ อาภาภิรม. คู่มือการเรียนวิชาปัญหาพิเศษ. สาขาครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
12. รณนีย์ อาภาภิรม. "อาชีพศึกษาเกษตรกับการพัฒนาประเทศ" 15 ปี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
13. ละเมียด ดอกไม้. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ". ปัญหาพิเศษ ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
14. สุกข์สัน ชานิจศิลป์. "ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนวิชาหลักการเลี้ยงสัตว์ทั่วไป ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนประจำจังหวัดบุรีรัมย์". ปัญหาพิเศษ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532.
15. สุมาลี กลประดิษฐ์. "การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา 7" วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

16. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัยโครงการความเป็นไปได้ของ
การจัดการมัธยมศึกษา ให้เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน, 2535.
17. อธิธา การ์ตัน. "ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ
ปัญหาพิเศษ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 0050

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

9 มกราคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชา
เกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร จำนวน 70 ชุด

ด้วยภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และทบวงมหาวิทยาลัย ให้
ดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ โดยให้ดำเนินการดังกล่าวในปีงบประมาณ
2538 ในการนี้ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยมีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลจากคณะครู-อาจารย์ผู้ทำการ
สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดของท่าน เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์และนำผลการวิจัย
ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิด
ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

ทางคณะผู้ดำเนินการวิจัยจึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้โปรดให้ครู-
อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในสังกัดของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงลงในแบบสอบถามทุกตอน และ
ทุกข้อด้วย คำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบ คณะผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและใช้เพื่อประโยชน์ในการ
วิจัยเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนหรือเสียหายแก่คณะหรือบุคคลใด ๆ ผลของการวิจัยจะใช้
เพื่อการสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยตรงเท่านั้น

อนึ่ง ทางคณะฯ ใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลสมบูรณ์แล้ว
คืนกลับไปยัง ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กทม. 10520 ภายในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538
ด้วย หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

กมลปดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 658, 659 ปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3268506

ตัวอย่าง แบบสอบถามเพื่อการศึกษาและวิจัย

เรื่อง ความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร
ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับความต้องการด้านพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่ท่านรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้
  - 1.1 เพื่อสำรวจปัญหาและอุปสรรคด้านการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.2 เพื่อสำรวจความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.3 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการสอนและการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.4 เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศไทย
  - 1.5 เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะแก่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษา เพื่อการผลิตครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย
3. คำตอบและความคิดเห็นของท่านเป็นข้อมูลที่มีค่ายิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใด ๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน [ ] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด
โรงเรียน .....
จังหวัด .....

1. เพศ [ ] ชาย [ ] หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. นับถือศาสนา [ ] พุทธ [ ] คริสต์ [ ] อิสลาม
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

4. สถานภาพการสมรส [ ] โสด [ ] สมรส [ ] หม้าย [ ] หย่าร้าง

5. อายุราชการ ..... ปี

6. ระดับการศึกษา และสาขาวิชาเอก (โปรดระบุทุกระดับการศึกษา)

- [ ] อนุปริญญา วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาตรี วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาโท วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
[ ] ปริญญาเอก วุฒิ..... สาขาวิชาเอก.....
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

7. ตำแหน่งในปัจจุบัน

- [ ] ครู [ ] อาจารย์ 1 [ ] อาจารย์ 2 [ ] อาจารย์ 3
[ ] อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

8. ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร

- [ ] เพิ่งเริ่มสอน [ ] สอนมาแล้ว 1 ภาคการศึกษา
[ ] สอนมาแล้วเป็นเวลา..... ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. หน้าก่อน ๆ นอกเหนือจากการสอน

[ ] ครูประจำชั้น

[ ] ทำงานธุรการ

[ ] แนะนำ

[ ] อื่น ๆ โปรดระบุ .....

10. ในภาคเรียนนี้ท่านทำการสอนทั้งหมดสัปดาห์ละ ..... คาบ

(โปรดระบุทุกรายวิชาที่ท่านสอน)

1. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		
2. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		
3. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		
4. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		
5. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		
6. วิชา.....	ระดับชั้น.....	จำนวนนักเรียน.....	คน
จำนวน.....	คาบ/สัปดาห์		

11. ถ้าไม่รวมรายวิชาที่สอนในภาคเรียนนี้ ในรอบ 3 ปีการศึกษาที่ท่านได้สอนรายวิชาใดบ้าง

(โปรดระบุชื่อวิชาและระดับชั้นที่สอน)

1. วิชา.....	ระดับชั้น.....
2. วิชา.....	ระดับชั้น.....
3. วิชา.....	ระดับชั้น.....
4. วิชา.....	ระดับชั้น.....
5. วิชา.....	ระดับชั้น.....
6. วิชา.....	ระดับชั้น.....
7. วิชา.....	ระดับชั้น.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ท่านสอนข้าราชการเดิมบ้างหรือไม่
 ฐ้า ไม่ฐ้า
13. ในกรณีที่ท่านต้องสอนวิชาอื่น นอกเหนือจากวิชาเกษตรด้วยนั้นเพราะเหตุใด
 จำนวนครูสอนวิชาอื่นไม่พอ
 มีความสามารถในการสอนวิชานั้นอย่างดี
 โรงเรียนเปิดสอนวิชาเกษตรน้อย
 มีครูเกษตรหลายคน
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
14. ในรอบ 3 ปีการศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วท่านสอนสัปดาห์ละ ..... คาบ
 ภาคเรียนที่สอนมากที่สุด สัปดาห์ละ ..... คาบ
 ภาคเรียนที่สอนน้อยที่สุด สัปดาห์ละ ..... คาบ
15. ท่านคิดว่าจำนวนคาบการสอนต่อสัปดาห์ของท่านนั้นมากหรือน้อย
 มากเกินไป
 ค่อนข้างมาก
 เหมาะสมแล้ว
 น้อยเกินไป
16. ท่านคิดว่าครูเกษตรควรสอนสัปดาห์ละ ..... คาบ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี
 มีประสิทธิภาพที่สุด
17. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในด้านการสอนบ้างหรือไม่
 ไม่เคย
 เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....
 .....
 .....
 .....

18. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการเกษตรบ้างหรือไม่

] ไม่เคย

] เคย (โปรดระบุเรื่องที่ได้รับการอบรม).....

.....
.....

19. ท่านได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้ายกี่ปีมาแล้ว

] ไม่ถึงหนึ่งปี   ] 1 ปี   ] 2 ปี   ] 3 ปี

] 4 ปี   ] 5 ปี   ] เกินกว่า 5 ปี

20. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใด

] ไม่ต้องการ

] ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

] ความรู้และทักษะในการสอน

] ความรู้และทักษะทางการเกษตร

] พัฒนาด้านบุคลิกภาพ

] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมด้านการสอนเพิ่มเติมหรือไม่

] ไม่ต้องการ

] ต้องการ (โปรดระบุ ตอบได้หลายข้อ)

] เทคนิควิธีสอน

] การวัดและประเมินผลการเรียน

] การทำแผนการสอน

] การวิเคราะห์หลักสูตร

] การใช้และการผลิตสื่อการสอน

] จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น

] การผลิตชุดการเรียนด้วยตนเอง

] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

.....

22. ท่านต้องการรับการฝึกอบรมความรู้และทักษะทางด้านการเกษตรเพิ่มเติมหรือไม่
- ไม่ต้องการ
  - ต้องการ (โปรดระบุเรื่องที่ต้องการฝึกอบรมตามลำดับความต้องการสูงสุด)
  - .....
  - .....
  - .....

23. ท่านคิดว่าท่านต้องการปรับปรุงบุคลิกภาพในด้านใด
- การพูด
  - การแต่งกาย
  - กริยาท่าทาง
  - มนุษยสัมพันธ์
  - ความกระตือรือร้น
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. ท่านต้องการศึกษาต่อหรือไม่
- ไม่ต้องการ
  - ต้องการ (โปรดระบุระดับการศึกษาและสาขาที่ต้องการ)
  - ปริญญาตรี สาขา.....
  - ปริญญาโท สาขา.....
  - ปริญญาเอก สาขา.....

25. การคัดเลือกนักเรียนให้เรียนวิชาเกษตรนั้น โรงเรียนดำเนินการอย่างไร
- ให้นักเรียนเสนอชื่อวิชาที่จะเรียนได้อย่างเสรี
  - โรงเรียนกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้วให้นักเรียนเลือก
  - โรงเรียนกำหนดรายวิชาและแบ่งนักเรียนตามความเหมาะสม
  - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
  - .....
  - .....

26. นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ทํานสอนส่วนใหญ่มีความตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงใด
-] ตั้งใจมาก
  -] ตั้งใจแต่ไม่มากนัก
  -] ไม่ค่อยตั้งใจ
  -] ไม่ตั้งใจเลย
  -] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. โปรดจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ท่านคิดว่ามีผลต่อความสนใจวิชาเกษตรของนักเรียนในโรงเรียนของท่าน 5 อันดับ
- ..... การสนับสนุนวิชาเกษตรของผู้บริหาร
  - ..... ความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่
  - ..... ความพร้อมของครูผู้สอน (มีจำนวนเพียงพอ)
  - ..... วัสดุของครูเกษตร
  - ..... บุคลิกภาพของครูเกษตร
  - ..... สภาพของท้องถิ่น
  - ..... ผลงานด้านการเกษตรของโรงเรียน
  - ..... นักเรียนรุ่นก่อน ๆ
  - ..... ความมุ่งหวังในการเรียนของนักเรียน
  - ..... ความสนใจของประชาชนและผู้ปกครอง
  - ..... ความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
  - ..... อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. ขนาดของกลุ่มนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรที่ท่านสอนอยู่นั้นมีขนาดเหมาะสมเพียงใด
-] กลุ่มใหญ่มากเกินไป (ประมาณ..... คน)
  -] กลุ่มค่อนข้างใหญ่ (ประมาณ..... คน)
  -] ขนาดเหมาะสมดีแล้ว (ประมาณ..... คน)
  -] กลุ่มค่อนข้างเล็ก (ประมาณ..... คน)
  -] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

29. ท่านคิดว่ากลุ่มของนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตร ซึ่งมีการฝึกภาคปฏิบัติด้วย ควรมีขนาดเท่าใด
-] ไม่เกินกลุ่มละ 10 คน
  -] ไม่เกินกลุ่มละ 20 คน
  -] กลุ่มละ 20-30 คน
  -] กลุ่มละ 30-40 คน
  -] กลุ่มละ 40-50 คน
  -] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. วิชาเกษตรที่ท่านสอนมีห้องเรียนวิชาเกษตรโดยเฉพาะหรือไม่
-] มี
  -] ไม่มี (ถ้าไม่มีท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สอน โปรดระบุ).....

31. การสอนภาคปฏิบัติโรงเรียนได้จัดพื้นที่หรือสถานที่ปฏิบัติงานในวิชาของท่านหรือไม่
-] จัด
  -] ไม่จัด (โปรดระบุสาเหตุ).....

32. ถ้าโรงเรียนได้จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของวิชาที่ท่านสอน โปรดระบุว่าวิชาอะไรมีพื้นที่หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานจำนวนเท่าใด (ถ้าเป็นอาคารหรือสถานที่ขนาดเล็ก ระบุพื้นที่เป็นตารางเมตรได้)
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร
- วิชา.....จำนวนพื้นที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา
หรือ.....ตารางเมตร

33. ถ้าโรงเรียนไม่จัดสถานที่ฝึกปฏิบัติงานให้ท่านแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

34. ท่านมีปัญหาด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาเกษตรอย่างไร โปรดระบุปัญหาที่ประสบ

.....
.....
.....
.....

35. ท่านต้องการให้โรงเรียนแก้ปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียนและสถานที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาของท่าน
อย่างไร

.....
.....
.....
.....

36. การกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาท่านยึดอะไรเป็นหลัก

- จัดเตรียมเองโดยการวิเคราะห์หลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ
- ใช้เนื้อหาตามคู่มือแนวการสอนแนะนำ
- สอนเนื้อหาตามหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

37. ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหารายวิชาหรือไม่

- ไม่มี
  - มี (โปรดระบุ).....
- .....
.....
.....

38. ท่านเตรียมการสอนด้วยวิธีใด

- ทำแผนการสอนล่วงหน้าตลอดภาคเรียน และทำแผนการสอนเป็นรายคาบ
- ทำแผนการสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

39. การจัดซื้อวัสดุฝึกวิชาเกษตร ท่านปฏิบัติอย่างไร

- ขอซื้อได้ตลอดปีโดยใช้งบบำรุงการศึกษา
- ทำโครงการเสนอตามปีงบประมาณ/ปีการศึกษาเพื่อขออนุมัติผู้บริหารโรงเรียนก่อน
- ใช้เงินรายได้หมั้นเวียนในหมวดวิชา
- เก็บเงินจากนักเรียนแล้วแบ่งผลผลิตคืนนักเรียน
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)

40. ท่านมีปัญหาด้านการจัดหาวัสดุฝึกวิชาเกษตรหรือไม่

- ไม่มี
- มี (โปรดระบุ).....

41. ปัจจุบันวิชาเกษตรที่ท่านกำลังสอนอยู่ ท่านใช้สื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุ).....

เหตุผลการเลือกใช้สื่อและอุปกรณ์ชนิดนี้.....

ปัญหาที่พบในการใช้และอุปกรณ์ตามที่ท่านระบุ

- โรงเรียนไม่เคยมีสื่อชนิดนี้มาก่อน
- มี แต่จำนวนไม่เพียงพอ
- โรงเรียนขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อ
- มีสื่อและอุปกรณ์ แต่ขั้นตอนการเบิกใช้ยุ่งยาก
- มีสื่อและอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหายเป็นส่วนใหญ่
- สื่อและอุปกรณ์ที่มีมักจะสูญหายบ่อย ๆ เพราะไม่มีอาคารหรือสถานที่เก็บให้ปลอดภัย
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

42. โปรดให้ข้อเสนอแนะใน

.....
.....
.....
.....

43. ท่านต้องการสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนชนิดใดมากที่สุด (โปรดระบุจำนวนพร้อมเหตุผลประกอบด้วย)

.....
.....
.....

44. ท่านต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนด้านการเรียนการสอนวิชาเกษตร อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

45. ท่านต้องการความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

46. โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....